

**UCHWAŁA NR IX/167/2019
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia 10 października 2019 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2020”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwice
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2020” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Gliwice

Marek Pszonak

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA GLIWICE NA ROK 2020

Wprowadzenie

„Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2020” jest kontynuacją programów realizowanych na terenie Miasta Gliwice w latach poprzednich i stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniającej cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Realizacja Programu wynika z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.), zgodnie z którym prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Podstawą programu jest również:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.).

Przy opracowaniu „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2020” uwzględnione zostały rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w Programie na 2020 rok są dostosowane do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Przesłanki realizacji Programu

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zakłada, że zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi powinny być wykonywane poprzez odpowiednie ukształtowanie polityki społecznej, a w szczególności poprzez:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ograniczenie dostępności alkoholu;
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego.

„Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2020” przyjmuje następujące założenia, dzięki którym cele i przedsięwzięcia będą realizowane efektywnie:

1. Działania podejmowane w ramach Programu powinny być dostosowane do specyfiki środowiska lokalnego, a ich charakter powinien być wielokierunkowy, aby mogły dotrzeć do jak największej grupy osób;
2. Działania powinny obejmować swoim zasięgiem nie tylko uczniów ale również rodziców i nauczycieli;
3. Skuteczna profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych będą możliwe dzięki stałej i ścisłej współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami, które działają w ich obszarze.

Beneficjenci Programu

Program jest skierowany do wszystkich mieszkańców Miasta Gliwice, którzy spotykają się ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i jego konsekwencjami.

W szczególności beneficjentami są:

- dzieci, młodzież i osoby dorosłe z grup ryzyka;
- osoby uzależnione od alkoholu;
- rodziny, w których występuje problem alkoholowy;
- osoby współuzależnione;
- wybrane grupy społeczne i zawodowe;
- pracownicy podmiotów działających na terenie Miasta Gliwice zajmujący się zawodowo przeciwdziałaniem alkoholizmowi i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy (np. kuratorzy sądowi, policjanci, pracownicy socjalni, terapeuci).

Realizatorzy Programu

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Urząd Miejski w Gliwicach, w szczególności: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji i Wydział Przedsięwzięć Gospodarczych i Usług Komunalnych;
- jednostki organizacyjne miasta, w szczególności Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zarząd Usług Komunalnych, Straż Miejska, placówki oświatowe;
- Komenda Miejska Policji;
- Sąd Rejonowy;
- Prokuratura Rejonowa;
- podmioty lecznicze;
- organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców Gliwic;
- inne podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Źródła finansowania

„Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Gliwice na rok 2020” będzie realizowany w oparciu o środki własne Miasta Gliwice uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Plan wydatków związanych z realizacją Programu w 2020 roku zostanie określony w uchwale budżetowej na rok 2020.

Cel strategiczny, cele operacyjne, przedsięwzięcia programu i mierniki

CEL STRATEGICZNY

Ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych

CEL OPERACYJNY 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych

Przedsięwzięcia:

1. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych dla osób uzależnionych.
3. Prowadzenie programów readaptacji społecznej dla osób uzależnionych.
4. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wychodzących z uzależnienia.

Mierniki:

- liczba osób biorących udział w programach terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- liczba prowadzonych punktów informacyjno-konsultacyjnych;
- liczba przeprowadzonych programów readaptacji społecznej.

CEL OPERACYJNY 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Przedsięwzięcia:

1. Prowadzenie rozmów z osobami współuzależnionymi.
2. Prowadzenie grup terapeutycznych dla osób współuzależnionych oraz grup terapeutycznych dla dzieci alkoholików.
3. Wspieranie systemu działania i skutecznego reagowania wobec dzieci i młodzieży żyjących w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.
4. Wspieranie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym w mieszkań readaptacyjnych dla ofiar przemocy.
5. Realizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Realizowanie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Mierniki:

- liczba osób korzystających z grup terapeutycznych dla osób współuzależnionych;
- liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- liczba osób korzystających z programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

CEL OPERACYJNY 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Przedsięwzięcia:

1. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej dla dzieci i młodzieży.
2. Realizacja programów profilaktycznych dla nauczycieli, pedagogów, osób pracujących z młodzieżą.
3. Wspieranie działań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego.
4. Organizacja pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

5. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych.

6. Zapewnienie wypoczynku w formie kolonii letnich z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, w tym uczęszczających do placówek wsparcia dziennego oraz świetlic opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

7. Organizacja szkoleń dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy.

8. Organizacja akcji społecznych, konkursów promujących zdrowy styl życia bez uzależnień, utrwalanie postaw abstynenckich wśród mieszkańców Gliwic, np. Zdrowe Gliwice.

9. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

10. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

11. Organizacja szkoleń i konferencji dla różnych grup zawodowych i społecznych.

12. Realizacja Programu Aktywnego Przeciwdziałania Alkoholizmowi poprzez:

a. tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb związanych z kulturą fizyczną, w szczególności utrzymanie i zwiększenie liczby obiektów sportowych i terenów rekreacyjnych;

b. tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży;

c. finansowanie i dofinansowanie modernizacji i remontów obiektów sportowych oraz ich wyposażenia.

Mierniki:

- liczba odbiorców programów profilaktycznych;
- liczba placówek wsparcia dziennego oraz świetlic opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego oraz świetlic opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w koloniach letnich z programem profilaktycznym;
- liczba uczestników superwizji, szkoleń i konferencji;
- liczba nowo utworzonych/zmodernizowanych obiektów sportowych, świetlic, obiektów i terenów rekreacyjnych oraz innych miejsc spędzania czasu wolnego.

CEL OPERACYJNY 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Przedsięwzięcia:

1. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

2. Upowszechnianie informacji na temat placówek, instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Mierniki:

- liczba podpisanych umów na realizację zadań publicznych w ramach Programu;
- liczba instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, które otrzymały wsparcie na realizację zadań publicznych w ramach Programu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Prezydenta Miasta Gliwice. Gminna Komisja w szczególności inicjuje działania w zakresie określonym w celach ww. Programu oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie wypłacane na podstawie listy obecności z posiedzenia Komisji,
- wysokość wynagrodzenia Przewodniczącego GKRPA wynosi 11% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r.,
- wysokość wynagrodzenia pozostałych członków GKRPA wynosi 10% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r.,
- za przeprowadzenie kontroli odległości punktu sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r.

Oczekiwane efekty realizacji Programu:

1. Zwiększenie dostępności programów i projektów realizowanych przez podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
2. Poszerzenie współpracy wszystkich partnerów działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Minimalizacja zjawiska wykluczenia społecznego.

Postanowienia końcowe

Sprawozdanie z realizacji Programu będzie umieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Nadzór nad realizacją i wykonaniem Programu sprawuje Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach.